

DEPARTAMENTUL DE STUDII PARLAMENTARE ȘI POLITICI UE
DIRECȚIA STUDII ȘI DOCUMENTARE LEGISLATIVĂ

**ELIBERAREA ATESTATELOR
PROFESIONALE DE TIP CPC
(TRANSPORT RUTIER DE
MĂRFURI ȘI PERSOANE) ȘI ADR
(TRANSPORT RUTIER DE
MĂRFURI PERICULOASE) ÎN
UNELE STATE MEMBRE ALE UE**

studiu documentar

noiembrie 2021

Lucrările elaborate în cadrul Direcției studii și documentare legislativă au caracter documentar și nu reprezintă punctul de vedere al Camerei Deputaților.

Documentele legislative oficiale au fost consultate în limba de origine, iar traducerea informațiilor relevante selectate nu reprezintă o traducere oficială, fiind furnizată ca un mijloc de înțelegere a unui document original, scris în altă limbă.

Baza de date cuprinzând totalitatea studiilor elaborate de Direcția studii și documentare legislativă poate fi accesată prin intermediul paginii de Intranet a Camerei Deputaților la adresa: <http://www.cdep.ro/infoparl/dip.studii?par1=2021>

Documentare și sinteză: Bogdan Mrejeru
Consilier- Direcția studii și documentare legislativă
Palatul Parlamentului, str. Izvor nr.2-4, sect.5, București
Tel: 021.316.03.65; 021.414.13.50/ 51, Interior 1350
E-mail: doc@cdep.ro

ABSTRACT

În Uniunea Europeană, [Directiva 59/2003/CE](#) modificată prin [Directiva UE 645/2018](#) reglementează problematica privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto pentru vehiculele rutiere destinate transportului de mărfuri sau de persoane. Astfel, toate statele membre ale UE și-au revizuit programele de formare profesională pentru a transpune, la nivel intern, prevederile acestor directive.

Prezentul studiu cu caracter documentar relevă aspecte comparative privind *obținerea certificatelor de competență profesională* pentru conducătorii auto profesioniști în unele state membre ale UE (Austria, Belgia, Cipru, Estonia, Germania, Grecia, Franța, Letonia, Lituania, Portugalia, Slovenia, Spania, Suedia, Ungaria, Țările de Jos) necesare pentru transportul rutier de mărfuri și persoane (CPC), precum și în cazul transportului rutier de mărfuri periculoase (ADR).

În acest sens, toate părțile implicate, de la guverne până la asociațiile patronale și sindicatele din domeniul transporturilor, sunt preocupate de completarea cerințelor de formare, îndeplinirea standardelor de calificare și testarea obligatorie pentru conducătorii auto profesioniști.

CUPRINS

1. INTRODUCERE.....	5
2. ASPECTE COMPARATIVE ÎN STATE UE	7
AUSTRIA.....	7
BELGIA	9
CIPRU.....	10
ESTONIA	11
FRANȚA	13
GERMANIA	16
GRECIA	19
LETONIA	21
LITUANIA	22
PORTUGALIA	24
SLOVACIA	25
SLOVENIA.....	26
SPANIA	32
SUEDIA	32
UNGARIA	33
ȚĂRILE DE JOS.....	35
BIBLIOGRAFIE	37

1. INTRODUCERE

La **nivel european**, cadrul legal privind *certificatele profesionale pentru conducătorii auto în domeniul transportului de pasageri și mărfuri, precum și mărfuri periculoase* este prevăzut de:

- [Regulamentul \(UE\) 698/2020 al Parlamentului European și al Consiliului din 25 mai 2020 de stabilire a unor măsuri specifice și temporare, în contextul epidemiei de COVID-19, privind reînnoirea sau prelungirea anumitor certificate, licențe, permise și autorizații, precum și amânarea anumitor controale și formări periodice în anumite domenii ale legislației din sectorul transporturilor;](#)

- [Directiva \(UE\) 2018/645 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 de modificare a Directivei 2003/59/CE privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de persoane, precum și a Directivei 2006/126/CE privind permisele de conducere;](#)

- [Directiva Parlamentului European și a Consiliului 59/2003/CE din 15 iulie 2003 privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto ai anumitor vehicule rutiere destinate transportului de mărfuri sau de pasageri, de modificare a Regulamentului \(CEE\) nr. 3820/85 al Consiliului și a Directivei 91/439/CEE a Consiliului și de abrogare a Directivei 76/914/CEE a Consiliului;](#)

- [Acordul european referitor la transportul internațional rutier al mărfurilor periculoase \(ADR\).](#)

Din cauza pandemiei de coronavirus în Europa, multe dintre cursurile de formare pentru șoferii care doresc să-și reînnoiască permisul de transport mărfuri au fost amânate sau chiar anulate. De asemenea, a fost stabilită o perioadă de grație pentru a se asigura că certificatele rămân valabile mai mult timp. Mai mult, certificatele ADR care au expirat vor fi prelunghite automat. Șoferii vor trebui doar să prezinte un certificat de perfecționare și să promoveze examenele de specialitate. Certificatul profesional va fi valabil 5 ani nu de la data emiterii, ci de la expirarea documentului anterior.

Parlamentul European a votat extinderea valabilității anumitor certificate, licențe, permise și atestate de formare profesională pentru operatorii din sectorul transporturilor¹. Noile norme prevăd ca aceste documente să rămână valabile încă 10 luni dacă expiră între 1 septembrie 2020 și 30 iunie 2021.

¹ <https://trans.info/ro/parlamentul-european-a-votat-pentru-adoptarea-de-noi-masuri-aplicabile-in-transport-in-aceasta-perioada-222893>

În **România**, baza legală pentru obținerea certificatelor profesionale este prevăzută de [Ordinul Ministerului Transporturilor nr.1.214/2015 pentru aprobarea normelor privind pregătirea și atestarea profesională a personalului de specialitate din domeniul transporturilor rutiere, cu modificările ulterioare.](#)

De asemenea, autoritatea de reglementare în domeniul transportului rutier de persoane și mărfuri periculoase este *Autoritatea Rutieră Română (ARR)* aflată în subordinea [Ministerului Transporturilor](#). Această entitate eliberează documentele necesare care vizează atestarea și formarea periodică a conducătorilor auto profesioniști.

Astfel, pentru a-și putea exercita profesia, conducătorii auto titulari ai permiselor de conducere corespunzătoare pentru cel puțin una dintre categoriile C1, C1E, C și CE, respectiv D1, D1E, D și DE, trebuie să dețină un nivel minim de cunoștințe necesare desfășurării profesiei, cunoștințe ce trebuie actualizate periodic.

CertIFICATELE CPC/ADR se eliberează de către Autoritatea Rutieră Română - A.R.R. persoanelor care au promovat examenele prevăzute la art.4 sau, după caz, examenul prevăzut la art.5 din Normele privind pregătirea și atestarea profesională a anumitor categorii de conducători auto, aprobate prin [OMT nr.1214/2015](#).

În vederea eliberării certificatului de calificare profesională - CPC, solicitantul depune la Autoritatea Rutieră Română - A.R.R următoarele documente:

- [cerere-tip](#) al cărei model este stabilit de Autoritatea Rutieră Română - A.R.R., disponibilă atât pe pagina proprie de internet, cât și la agențiile teritoriale ale Autorității Rutiere Române - A.R.R;
- copie după actul de identitate;
- copie după permisul de conducere aflat în perioada de valabilitate sau dovada înlocuitoare cu drept de circulație ori adeverința valabilă care atestă că permisul de conducere este depus pentru preschimbare, care atestă că deținătorul are dreptul de a conduce autovehicule sau ansambluri de vehicule pentru conducerea cărora se solicită permis de conducere din categoriile menționate;
- fotografia color actuală a conducătorului auto, în format 25 x 32 mm;
- dovada efectuării plății tarifului pentru eliberarea certificatului profesional (64 lei), cartela tahograf (239 lei).

Documentele pentru înlocuirea certificatului de pregătire profesională pot fi depuse și de către o persoană împuternicită de către solicitant printr-o procură notarială. Pentru înlocuirea certificatului de pregătire profesională, titularul depune o cerere în termen de cel mult 7 zile de la data la care certificatele au fost pierdute, furate, deteriorate sau distruse, la orice agenție teritorială a Autorității Rutiere Române - A.R.R. Completarea solicitării de eliberare a unui nou card de pregătire profesională, presupune ca acesta să bifeze în mod corespunzător, în situația în care acesta se regăsește într-una din situațiile menționate și se consideră că astfel sunt îndeplinite condițiile de eliberare a unui nou certificat, valabil de la data solicitării, până la data menționată pe documentul declarat

pierdut, furat, distrus, deteriorat, împreună cu dovada efectuării plății tarifului pentru înlocuirea certificatelor.

Autoritatea Rutieră Română (ARR) a anunțat² recent că examenele în vederea obținerii atestatelor profesionale pot fi susținute în următoarea perioadă doar de persoanele care:

- fac dovada vaccinării împotriva virusului SARS-CoV-2 și pentru care au trecut 10 zile de la finalizarea schemei complete de vaccinare;
- prezintă rezultatul negativ al unui test RT-PCR pentru infecția cu SARS-CoV-2 nu mai vechi de 72 de ore ori rezultatul negativ certificat al unui test antigen rapid pentru infecția cu SARS-CoV-2 nu mai vechi de 48 de ore (efectuat în unități autorizate de către Ministerul Sănătății în Rețeaua Națională de Testare SARS-CoV-2);
- se află în perioada cuprinsă între a 15-a zi și a 180-a zi ulterioară confirmării infectării cu virusul SARS-CoV-2.

În cele ce urmează, vom prezenta *aspecte relevante* privind obținerea *certificatelor de calificare profesională* pentru transportul de mărfuri/persoane - *CPC* și de mărfuri periculoase de tip *ADR*, precum și rolul *autorităților de reglementare* în domeniul auto în unele state membre ale Uniunii Europene.

2. ASPECTE COMPARATIVE ÎN STATE UE

AUSTRIA

Cadrul legal privind eliberarea *certificatelor de tip CPC și ADR* este stipulat în:

- [Legea privind transportul rutier de mărfuri](#) (Güterbeförderungsgesetz) din 1995, cu modificările ulterioare;
- [Legea privind transportul rutier de călători](#) – servicii ocazionale (Gelegenheitsverkehrs-Gesetz) din 1996, cu modificările ulterioare;
- [Legea privind transportul rutier de călători](#) – servicii regulate (Kraftfahriniengesetz) din 1999, cu modificările ulterioare;
- [Regulamentul privind calificarea inițială și formarea periodică a șoferilor profesioniști](#) (Grundqualifikations- und Weiterbildungsverordnung – Berufskraftfahrer) din 2008, cu modificările ulterioare.

²<https://trans.info/ro/arr-examenele-de-atestare-profesionala-pentru-soferi-pot-fi-sustinute-doar-de-persoanele-vaccinate-sau-care-prezinta-un-test-negativ-260198>

Atestatul de tip CPC care certifică calificarea inițială este emis de către cele 9 landuri din Austria. Astfel, conform art.6 alin.1 lit.b din Directiva 2003/59/CE preluat de legislația sus-menționată, *certificatul de calificare profesională - CPC* este acordat pe baza unor teste (fără frecvență la curs) de către guvernul provincial. Data testelor este publicată pe site-urile web ale guvernelor provinciale. Cererea de înscriere pentru examene trebuie făcută de către solicitanți prin formulare speciale cu cel puțin 6 săptămâni înainte de data examinării.

La *formularul de cerere* trebuie adăugate următoarele documente:

- *certificat de naștere;*
- *dovada naționalității sau pașaportului;*
- *dovada reședinței legale în Austria;*
- *dovada privind permisul de conducere;*
- *certificat de căsătorie (în cazul schimbării numelui);*
- *pentru resortisanții țărilor terțe, se atașează în plus, permisul de muncă sau permisul de ședere;*
- *după caz, dovezi ale examinării sau formării absolvite pentru recunoașterea calificărilor din anexa 1 la Directiva 2003/59/CE.*

Formarea periodică este organizată de centrele de formare autorizate de la nivelul guvernelor provinciale. Lista acestor centre este publicată pe site-urile web ale autorităților regionale. Certificatul CPC care atestă pregătirea periodică este eliberat de către aceste centre de pregătire.

Pentru cetățenii UE cu permis de conducere austriac, codul Uniunii Europene „95” este inserat pe permisul de conducere de către autoritatea regională competentă.

Pentru resortisanții țărilor terțe care conduc vehicule utilizate pentru transportul rutier de mărfuri, codul Uniunii „95” se inserează pe atestatul de conducător auto prevăzut în Regulamentul (CE) nr.1072/2009 de către autoritatea comercială în domeniu.

De la 1 aprilie 2022, codul Uniunii „95” va fi trecut pe cardul de calificare al conducătorului auto conform Anexei II la Directiva 2003/59/CE pentru cetățenii UE fără permis de conducere austriac sau resortisanții țărilor terțe care conduc vehicule utilizate pentru transportul de călători rutier de către autoritatea regională pentru permise de conducere.

BELGIA

[Decretul regal din 30 aprilie 2020](#) transpune parțial³ Directiva 2018/645 a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018 de modificare a Directivei 2003/59/CE privind calificarea inițială și formarea continuă a conducătorilor auto de anumite vehicule rutiere utilizate pentru transportul mărfurilor sau pasageri, precum și Directiva 2006/126/CE privind permisele de conducere. De asemenea, prin acest [decret](#) sunt stabilite în mod expres modalitățile de obținere a documentelor oficiale vizând aptitudinile profesionale necesare pentru șoferii auto profesioniști.

Potrivit decretului menționat, Codul Uniunii 95 trebuie inserat pe permisul de conducere, cardul de calificare sau certificatul profesional al conducătorului auto. Menționarea Codului Uniunii 95 pe certificatul de conducător auto nu este obligatorie dacă acesta este eliberat înainte de data de 23 mai 2020.

În Belgia, prin „transport profesional de mărfuri” se înțelege executarea unui transport de bunuri contra unei remunerații dacă mărfurile transportate nu fac obiectul comerțului și dacă autovehiculele de transport au o sarcină utilă de peste 500 kg.

În numele [Serviciului Public Federal de Mobilitate și Transport](#), *Institutul de transport și logistică rutieră belgian (ITLB)* organizează de două ori pe an (în lunile martie/aprilie și în octombrie/noiembrie) o sesiune de examene în vederea obținerii certificatului de competență profesională pentru transportul rutier de mărfuri.

Examenul în vederea obținerii *certificatului de competență profesională pentru transportul rutier de mărfuri – CPC* constă în 3 probe (o probă teoretică scrisă, o probă de exerciții scrise și o probă orală).

Solicitățile de înscriere la acest examen trebuie făcute înainte de data publicată în Monitorul Oficial printr-o cerere trimisă Institutului de transport și secretarului comisiei de examen la aceeași adresă.

Solicitanții care au urmat cursurile de formare vor primi un *formular de înregistrare* la examen. De asemenea, candidații care nu au promovat sau au solicitat o amânare în sesiunea anterioară de examen vor primi automat un formular de înregistrare. Pentru participanții care nu susținut sesiunea anterioară de examen și nu au anunțat ITLB despre acest fapt, se va considera că nu mai doresc să susțină examenul. În caz contrar, ei vor trebui să solicite un nou formular de înregistrare.

Referitor la *transportul mărfurilor periculoase* [ADR](#), acesta reprezintă o parte substanțială a transporturilor de marfă. Acest transport este supus cerințelor diferitelor [acorduri internaționale](#) în funcție de modalitatea de transport: RID ([feroviar](#)), ADR (rutier), ADN (navigație interioară), Codul IMDG (maritim) și instrucțiunile tehnice ale ICAO

³ Reprezintă doar o transpunere parțială a Directivei UE 2018/645 iar transpunerea suplimentară este responsabilitatea regiunilor belgiene.

(aerian). Anexele la aceste acorduri sunt actualizate la fiecare 2 ani, ca urmare a evoluțiilor tehnice și științifice.

Serviciul Public Federal de Mobilitate și Transport este autoritatea competentă pentru transportul rutier, feroviar, transportul maritim și transportul aerian însă anumite competențe au fost transferate de la nivel federal la nivel regional, iar regiunile au devenit responsabile pentru transportul rutier de mărfuri periculoase (ADR)⁴.

De asemenea, condițiile de *formare profesională* și pentru examenul de obținere a *atestatului ADR* pentru conducătorii auto sunt prevăzute în Ghidul [Vademecum 2021](#) (ediție Mai 2021) emis de către ITLB.

Astfel, se poate obține un *certificat de competență profesională ADR* doar în urma [participării](#) la cursuri organizate de un centru de formare autorizat. După formare, este necesară promovarea unui examen scris la centrul regional de examinare. Certificatul ADR este valabil 5 ani și poate fi reînnoit numai după ce solicitantul a urmat un curs de perfecționare la un centru de formare recunoscut și a trecut un test de specialitate. [Înscrierea la examen](#) sau la testul de verificare se face de către centrul de pregătire care trebuie să transmită codul numeric personal al candidatului, o fotografie color în format 35 x 45 mm și copia semnăturii acestuia. Certificatul (reînnoit) este nominal și se eliberează de către centrul de examinare prin poștă la adresa de domiciliu a candidatului.

CIPRU

Conform [Legii nr.94\(I\)/2001](#) privind permisele de conducere, cu modificările ulterioare, [Departamentul de transport rutier \(TOM\)](#) este autoritatea competentă pentru eliberarea permiselor de conducere profesionale în Republica Cipru. De asemenea, acest departament are [atribuții](#) privind implementarea dispozițiilor legale și elaborarea de studii privind transporturile de persoane și mărfuri.

Potrivit **art.3 alin.(2)** din legea menționată, durata permiselor de conducere pentru vehiculele din categoriile C, CE, C1, C1E și D, DE, D1 și D1E⁵ este limitată la 5 ani. Atunci când o persoană în vârstă de peste 65 de ani solicită reînnoirea permisului de conducere, permisul va fi reînnoit până la vârsta de 70 de ani. Durata reînnoirii se reduce la 3 ani atunci când solicitantul are vârsta mai mare de 70 de ani.

⁴https://mobilit.belgium.be/sites/default/files/downloads/WADR_FR_28-05-2015.pdf

⁵[http://www.mcw.gov.cy/mcw/RTD/rtd.nsf/All/3D881C66BEF8539EC22580510026F815/\\$file/%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A1%CE%99%CE%95%CE%A3%20%CE%91%CE%94%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3_F.pdf](http://www.mcw.gov.cy/mcw/RTD/rtd.nsf/All/3D881C66BEF8539EC22580510026F815/$file/%CE%9A%CE%91%CE%A4%CE%97%CE%93%CE%9F%CE%A1%CE%99%CE%95%CE%A3%20%CE%91%CE%94%CE%95%CE%99%CE%91%CE%A3%20%CE%9F%CE%94%CE%97%CE%93%CE%97%CE%A3%CE%97%CE%A3_F.pdf)

În toate cazurile, la eliberarea sau reînnoirea permisului de conducere, solicitantul trebuie să prezinte certificate de sănătate.

Limita minimă de vârstă pentru obținerea permisului de conducere pentru categoriile C1 și C1E este de 18 ani, 21 de ani pentru categoriile C, CE, D1 și D1E și 24 de ani pentru categoriile D și DE.

ESTONIA

Cadrul legal privind certificatele de calificare pentru șoferii profesioniști este prevăzut de [Legea transportului rutier](#) din 2017, cu modificările ulterioare și [Legea circulației rutiere](#) din 2010, cu modificările ulterioare.

Permisul de conducere și atestatul profesional sunt eliberate de [Autoritatea pentru Transporturi](#), agenție de stat aflată în subordinea [Ministerului Economiei și Comunicațiilor](#).

Art.10 din Legea privind transportul rutier prevede următoarele cerințe pentru solicitantul atestatului de conducător auto:

(1) Solicitantul și titularul unui atestat de conducător auto trebuie să îndeplinească condițiile prevăzute la art.5 alin.(1) din Regulamentul (CE) nr.1072/2009 al Parlamentului European și al Consiliului.

(2) Un conducător auto care solicită un atestat profesional trebuie:

1) să fie la dispoziția transportatorului în baza unui contract de muncă sau a unui contract încheiat între părți;

2) să aibă asigurare medicală valabilă;

3) să dețină un permis de conducere valabil astfel cum este specificat în alin.1 al art. 96 sau alin.1 al art. 99 din Legea privind circulația rutieră;

4) să fi absolvit formarea profesională sau continuă pentru șoferi prevăzute în alin.1 al art. 36 din Legea privind transportul rutier și să aibă un document specificat în alin.5 din același art.36, care corespunde categoriei autovehiculului condus sau ansamblului de vehicule, sau unei mențiuni inserate pe permisul de conducere.

Conform **art.13 alin.3** din Legea transportului rutier:

(3) Pentru solicitarea unui atestat de conducător auto, se depun la emitent următoarele documente:

1) o cerere scrisă;

2) un document care atestă identitatea conducătorului auto sau o copie a acestuia;

- 3) permisul de conducere sau o copie a acestuia;
- 4) contractul de muncă sau un contract încheiat între conducătorul auto și transportator sau un extras din acest contract certificat de părți, care trebuie să conțină numele conducătorului auto și transportatorului, data încheierii contractului și perioada de valabilitate a acestuia;
- 5) un document care atestă asigurarea medicală sau de sănătate a conducătorului auto sau o copie a acestuia;
- 6) un document care atestă faptul că, conducătorul auto a absolvit pregătirea profesională sau continuă sau o copie a acestuia.

Descrierea exactă a procedurilor poate fi găsită în **art.13-20** din Legea transportului rutier.

Referitor la *instruirea necesară pentru șoferii profesioniști*, **art.36-41** din Legea transportului rutier stipulează următoarele:

Art.36.Cerințe generale pentru formarea profesională și continuă a conducătorilor auto:

(1) Formarea profesională și continuă a conducătorilor auto trebuie să fie realizată de o persoană care efectuează operațiuni de transport în calitate de șofer în baza unui contract de muncă sau de contract încheiat între părți sau o persoană care desfășoară activități independente, dacă nu se prevede altfel.

(2) **Formarea profesională și continuă** a conducătorilor auto trebuie să fie finalizată de:

- 1) șoferii de camion pentru transportul de mărfuri într-un vehicul cu motor potrivit categoriei C sau subcategoriei C1 sau într-o combinație de vehicule din categoria CE sau C1E în conformitate cu Legea rutieră sau
- 2) șoferii de autobuz sau autocar pentru transportul de pasageri într-un vehicul cu motor încadrat la categoria D sau subcategoria D1 sau într-o combinație de vehicule din categoria DE sau D1E în conformitate cu Legea privind circulația rutieră.
- (3) Cerința de absolvire a pregătirii profesionale și continue a conducătorilor auto nu se aplică conducătorului auto care conduce un tractor sau un troleibuz.

În ceea ce privește **transportul mărfurilor periculoase**, **art.35** din aceeași lege menționează:

(8) La transportul mărfurilor periculoase, numai un membru al echipajului care deține un act de identitate poate fi în autovehicul în timpul transportului de mărfuri specifice, cu excepția cazului în care este altfel prevăzut în cerințele ADR.

(9) Șoferul care transportă mărfuri periculoase trebuie să fi obținut cunoștințele necesare cu privire la măsurile de precauție și tipurile de pericol, să fi absolvit pregătirea profesională în transportul de mărfuri periculoase și în timpul operațiunii de transport să

aibă certificatul de conducător auto care transportă mărfuri periculoase (denumit în continuare certificat de pregătire ADR).

(10) În timpul transportului de mărfuri periculoase, conducătorul auto trebuie să dețină:

- 1) documentele de însoțire ale mărfurilor a căror parte descriptivă indică denumirea conformă ADR, numărul etichetei de pericol și grupa de ambalare, dacă nu se prevede altfel în cerințele ADR;
- 2) instrucțiuni scrise conforme cu ADR pentru conduita în caz de accident și oprire de urgență;
- 3) certificat de pregătire ADR;
- 4) certificat de omologare pentru vehiculele care transportă anumite mărfuri periculoase, acolo unde este necesar.

FRANȚA

În Franța, [Ordonanța nr.58-1310 din 23 decembrie 1958](#), cu modificările ulterioare a instituit un regim juridic privind condițiile de muncă în transportul rutier public și privat, pentru a asigura siguranța circulației rutiere. În acest context, a fost introdusă obligația de *formare inițială* și *continuă* pentru șoferii de transport de persoane și mărfuri. Cele două obligații privind instruirea în domeniul auto rezultă și din transpunerea [Directivei \(UE\) 2018/645](#) a Parlamentului European și a Consiliului din 18 aprilie 2018, de modificare a Directivei 2003/59/CE.

Astfel, conducătorii autovehiculelor de transport de mărfuri cu greutatea totală a vehiculului de peste 3,5 tone și vehiculelor de transport persoane cu mai mult de 8 locuri (nu este inclus șoferul) sunt obligați să finalizeze pregătirea minimă profesională inițială. În acest sens, potrivit [Codului transporturilor](#):

- **Art.R.3314-1:** „Orice conducător auto menționat la articolul L.3314-2 trebuie, înainte de a-și începe activitatea de conducere profesională, să fi urmat pregătirea profesională inițială, teoretică și practică și să fi promovat examenul de specialitate. Această pregătire poate fi de lungă durată sau accelerată.”

- **Art.R.3314-2:** „Calificarea inițială poate fi obținută la finalul unui curs de formare profesională cu o durată de cel puțin 280 de ore, promovat printr-un examen în urma căruia este obținut un atestat profesional sau permis de conducere eliberat de ministrul responsabil cu ocuparea forței de muncă. ”

De asemenea, în conformitate cu **art.R.3314-5** din același cod, finalizarea acestei **formări inițiale** implică dreptul de a conduce:

„1° Începând cu vârsta de 18 ani, vehicule pentru conducerea cărora este necesar permis de conducere de categoriile C1, C1E, C sau CE, în cazul pregătirii șoferilor de transport marfă;

2° Începând cu vârsta de 21 ani, vehicule pentru conducerea cărora este necesar permis de conducere din categoriile D1 sau D1E, în cazul pregătirii șoferilor de transport persoane. Cu toate acestea, această vârstă este redusă la 18 ani pentru vehiculele conduse exclusiv pe teritoriul național;

3° Începând cu vârsta de 21 ani, vehicule pentru conducerea cărora este necesar permis de conducere din categoriile D sau DE, în cazul pregătirii șoferilor de transport persoane. Cu toate acestea, pentru vehiculele conduse exclusiv pe teritoriul național, această vârstă este redusă la 20 ani. Ea poate fi redusă la 18 ani atunci când aceste vehicule sunt conduse exclusiv pe teritoriul național și cu condiția ca acestea să circule fără pasageri sau ca șoferul să efectueze servicii regulate al căror traseu de linie nu depășește 50 de kilometri. (...)”

Potrivit **art.R.3314-5** din Codul transporturilor menționează: „calificarea inițială poate fi obținută și la finalul unei pregătiri profesionale accelerate numită pregătire inițială minimă obligatorie, promovată printr-un examen final. Această formare durează cel puțin 140 de ore. Ea se desfășoară în mod obligatoriu pe parcursul a 4 săptămâni consecutive, cu excepția cazului în care se realizează în cadrul unui contract profesional. ”

Prin urmare, există obligativitatea unei pregătiri inițiale de lungă durată de 280 de ore, la finalul căreia șoferul obține un titlu profesional de conducere sau o diplomă de șofer rutier de nivel 5 (CAP, BEP, CTRMP sau CTRMV) dar se poate desfășura și o pregătire mai scurtă de 140 de ore, numită *formare inițială minim obligatorie (FIMO)*, susținută pe parcursul a 4 săptămâni într-un centru de pregătire agreat de prefectul regiunii.

Șoferii care au obținut permisul C sau CE (valid) înainte de 10 septembrie 2009 sunt considerați a fi obținut calificarea inițială. În temeiul **art. R.3314-7 și R.3314-8** din Codul Transporturilor, există o formare specifică numită „[Passerelle](#)”, cu o durată de 35 de ore. Aceasta permite unui conducător auto deținător de permise de conducere C și D, calificat să conducă vehicule pentru transportul rutier de mărfuri sau persoane, să obțină calificarea pentru altă categorie, după ce a urmat un astfel de curs de formare.

În ce privește **formarea continuă**, șoferii de vehicule de transport de mărfuri peste 3,5 tone și de vehicule de transport persoane cu mai mult de 8 locuri (șoferii nu sunt incluși), fie salariați sau nu, trebuie, de asemenea, să urmeze acest tip de *formare continuă obligatorie* la fiecare 5 ani ([FCO](#)). Astfel, *Codul transporturilor* stipulează:

- **Art.R.3314-10:** „Orice conducător auto menționat la articolul R.3314-1 trebuie să urmeze un curs obligatoriu de formare continuă din 5 în 5 ani, primul curs având loc la 5 ani de la obținerea calificării inițiale. (...)”

- **Art.R.3314-11**: acest curs de formare durează 35 de ore, desfășurându-se în timpul programului normal de lucru;

- **Art.R.3314-13** precizează că această pregătire: „(...) permite titularului său să conducă vehicule care transportă pasageri sau mărfuri, pentru a căror conducere este necesar un permis de conducere, respectiv, din categoriile D1, D1E, D sau DE și C1, C1E, C sau CE, sub rezerva deținerii permiselor de conducere valabile din categoriile corespunzătoare și care a urmat pregătirea specifică menționată la articolele R. 3314-7 și R. 3314-8. În acest caz, formarea continuă trebuie efectuată în termen de 5 ani de la data eliberării certificatului de pregătire specifică menționată la art.R. 3314-7 și R. 3314-8 apoi reînnoită la fiecare 5 ani de la această din urmă dată. ”

Această pregătire continuă permite șoferului să își actualizeze cunoștințele și să-și îmbunătățească practica în materie de siguranță și reglementări profesionale. Se referă în special la regulile de siguranță rutieră, aplicarea noilor reglementări privind mediul și calitatea serviciilor rutiere.

Totuși, [art.R.3314-15](#) din Codul transporturilor enumeră 12 categorii de vehicule pentru care nu se aplică obligațiile referitoare la formarea profesională inițială și continuă.

Referitor la **transportul rutier de mărfuri periculoase**, [Direcția Generală pentru Prevenirea Riscurilor](#) (DGPR), este responsabilă de reglementarea transportului de mărfuri periculoase ([TDM](#)) rutier, feroviar, navigație interioară și maritimă. Reglementările TDM urmăresc prevenirea riscurilor pentru persoane și mediul înconjurător.

În Franța, reglementările internaționale referitoare la transportul de mărfuri periculoase pe uscat sunt implementate prin [Ordinul din 29 mai 2009 privind transportul de mărfuri periculoase pe uscat](#) (cunoscut sub denumirea de „ordinul TDG”). Acest ordin interministerial transpune la nivel intern *Acordul privind transportul rutier internațional al mărfurilor periculoase* („Acordul ADR”) care stabilește următoarele clase de mărfuri periculoase:

- Clasa 1: Substanțe și articole explozive;
- Clasa 2: Gaz;
- Clasa 3: Lichide inflamabile;
- Clasa 4.1: Solide inflamabile, materiale autoreactive; explozibili solizi și substanțe care polimerizează;
- Clasa 4.2: Substanțe supuse aprinderii spontane;
- Clasa 4.3: Substanțe care, în contact cu apa, emit gaze inflamabile;
- Clasa 5.1: Substanțe oxidante;
- Clasa 5.2: Peroxizi organici;
- Clasa 6.1: Substanțe toxice;
- Clasa 6.2: Substanțe infectioase;
- Clasa 7: Materiale radioactive;
- Clasa 8: Substanțe corozive;
- Clasa 9: Substanțe și obiecte periculoase diverse.

Astfel, în temeiul art.8.2.1.1 al acestui Acord ADR: „conducătorii de vehicule care transportă mărfuri periculoase trebuie să dețină un certificat eliberat de autoritatea competentă, care să ateste că au urmat o formă de pregătire și au promovat un examen privind cerințele speciale la care sunt solicitați atunci când transportă mărfuri periculoase”.

Pentru a respecta cerințele acordului ADR, șoferii de vehicule care doresc să transporte materiale periculoase în Franța trebuie să urmeze o pregătire de bază și să promoveze un examen la sfârșitul cursului pentru a obține un [certificat ADR](#) obligatoriu. Această instruire este oferită de *organismele de formare autorizate (OFA)*⁶, stabilite printr-o [listă](#) emisă de direcția de specialitate - DGPR în 2019. Candidatul trebuie să se înregistreze la una dintre aceste organizații și să furnizeze o copie a permisului său de conducere valabil (categoria C1, C1E, C sau CE) sau, în lipsă, un permis recunoscut ca echivalent.

Organizată pe parcursul a 3 zile consecutive pentru un total de 21 de ore de instruire, *formarea ADR*⁷ constă în pregătire teoretică și practică, individuală și de grup. Fiecare participant este evaluat la sfârșitul instruirii printr-un examen sub forma unui test cu răspunsuri multiple. Urmărirea pregătirii ADR și, respectiv, promovarea examenului final sunt certificate prin eliberarea unui atestat și a unui certificat de pregătire (ADR). Ultimul document este, conform modelului din articolul 8.2.2.8 din Acordul ADR, valabil 5 ani.

Orice încălcare a reglementărilor ADR este sancționată cu amendă. Astfel, alegerea unui ambalaj necorespunzător pentru mărfurile transportate, parcare nereglementară a autovehiculului sau absența documentelor obligatorii la transportul mărfurilor periculoase, de exemplu, se încadrează într-o amendă de clasa a 5-a.

GERMANIA

În Germania, cadrul legal în domeniul *atestatelor profesionale* este stabilit prin Legea privind calificarea de bază și formarea continuă a șoferilor anumitor autovehicule pentru transportul de mărfuri sau pasageri denumită pe scurt *Legea privind calificarea șoferului profesionist* - [BKrFQG](#) adoptată în 2020, precum și *Regulamentul de implementare* al Legii privind calificarea șoferului profesionist din 2020 - [BKrFQV](#). De asemenea, legislația germană conține și alte dispoziții privind dobândirea calificării de bază și a calificării accelerate.

⁶ <http://www.chronoservices.fr/fr/certificat-adr/infos/liens-utiles.html>

⁷ https://www.ecologie.gouv.fr/sites/default/files/Avis_Cahier%20des%20Charges%20des%20Organismes%20de%20Formation%20ADN_Bulletin%20officiel%20du%2025%20avril%202014.pdf

Conform *art.2 alin.(1)* din Legea privind calificarea șoferului profesionist -BKrFQG, **calificarea de bază** se dobândește prin:

1. promovarea unei probe teoretice și a unei probe practice;
2. finalizarea unei pregătiri ca șofer profesionist sau ca specialist în operațiuni de conducere sau într-o ocupație recunoscută de stat în care există competențe comparabile și cunoștințe despre conducerea autovehiculelor pe drumurile publice.

Conform **art.1 alin.(1)** din *Regulamentul* - BKrFQV, accesul la dobândirea calificării de bază se bazează pe recunoașterea pregătirii anterioare. Candidatul trebuie să facă dovada că el deține cunoștințe enumerate pentru clasele relevante de permis de conducere (*art.1 alin.2 din BKrFQV*).

Tot în acest sens, potrivit **art.2 alin.1 din Legea BKrFQG**, cadrul legal pentru formarea de bază este completat și de *Ordonanța de formare profesională a șoferilor (BKV)* din 2001, cu modificările ulterioare. Astfel, formarea ca șofer profesionist durează 3 ani (*art.2 BKV*) iar examenul final constă, de asemenea, dintr-o probă practică și una teoretică.

Conform **art.2 alin.(2)** din *Legea BKrFQG*, **calificarea de bază accelerată** este dobândită prin:

- participarea la cursuri în cadrul unui centru de formare autorizat;
- promovarea cu succes a unui test teoretic organizat de către Camera de Comerț și Industrie regională;

Conform **art.5 alin.1** din *Legea BKrFQG*, atestatul profesional este valabil 5 ani de la obținerea calificării de bază sau a calificării accelerate iar reînnoirea acestuia trebuie efectuată la fiecare 5 ani (*art.5 alin.(2) BKrFQG*).

Cerințele pentru eliberarea certificatului de calificare a conducătorului auto sunt prevăzute în **art.8** din *Regulamentul BKrFQV* respectiv :

„(1) Autoritatea competentă de la nivelul landului eliberează, la cerere, un certificat de calificare conducătorului auto, dacă solicitantul poate dovedi că deține calificări de bază sau calificări de bază accelerate. Dacă au trecut mai mult de 5 ani de la obținerea calificării de bază, șoferii pot dovedi că au absolvit cursurile de formare continuă. [...]

(2) Cererea de eliberare a certificatului de calificare pentru conducătorul auto trebuie depusă de către acesta la autoritatea competentă în scris sau în formă electronică. Șoferul trebuie să se prezinte personal la solicitarea autorității și trebuie să furnizeze următoarele date pe care le va completa în cerere:

1. *numele de familie, prenumele, data și locul nașterii, sexul, ocupația;*
2. *adresa de reședință;*
3. *naționalitatea și*

4. *actul de identitate.*

(3) La cerere trebuie anexate și următoarele documente:

1. *dovada oficială a datei și a locului nașterii;*

2. *o fotografie care îndeplinește cerințele din [Anexa 8](#) la Ordonanța privind pașapoartele din 2007, cu modificările ulterioare;*

3. *un permis de conducere valabil în care se menționează clasa de permis de conducere relevantă pentru calificarea de bază, calificarea de bază accelerată sau formarea continuă;*

4. *o dovadă oficială a locului de reședință în Republica Federală Germania, un permis de muncă pentru spațiul UE eliberat în Republica Federală Germania sau un permis de ședere care arată că este permisă munca remunerată [...] și*

5. *în cazul în care urmează să fie luate în considerare alte măsuri de formare specială sau de perfecționare [...] și nu a fost încă înregistrată nicio înscriere în registrul de calificare profesională a conducătorului auto, o dovadă legală a îndeplinirii condițiilor respective. [...]."*

Referitor la **regimul transportului mărfurilor periculoase – ADR**, acesta este supus prevederilor *Legii privind transportul mărfurilor periculoase* ([GGBefG](#)), cu modificările ulterioare iar dispoziții privind obținerea calificărilor necesare conducătorilor auto profesioniști care transportă mărfuri periculoase se regăsesc în Ordonanța privind transportul rutier, feroviar și pe ape interioare al mărfurilor periculoase ([GGVSEB](#)) din 2009, cu modificările ulterioare.

De asemenea, Germania este semnatară a *Acordului privind transportul rutier internațional de mărfuri periculoase* (ADR).

Potrivit **art.14 alin.3(1)** din Ordonanța – *GGVSEB* menționată, camerele de industrie și comerț de la nivelul landurilor sunt responsabile pentru recunoașterea și monitorizarea pregătirii, efectuarea testelor și eliberarea certificatului de formare pentru conducătorii auto profesioniști.

Legat de aceasta, **art.8 alin.2(2)** din Legea privind ADR, stipulează că limba în care se desfășoară pregătirea de specialitate și susținerea examenelor este limba germană. Camerele de comerț și industrie locale pot stabili condiții suplimentare conform statutului lor (*art.14, alin.3 (2)* din Ordonanța *GGVSEB*).

Un model de certificat ADR poate fi găsit pe site-ul Camerei Germane de Comerț și Industrie ([DIHK](#)).

DIHK este organizația care reunește camerele de industrie și comerț din Germania. Ea a stabilit modul orientativ în care se desfășoară cursurile de formare pentru șoferii care transportă mărfuri periculoase în conformitate cu [planurile de curs](#) menționate în Anexa B, capitolul 8.2 din Legea privind ADR.

Pentru șoferii care transportă mărfuri periculoase, certificatul de tip [ADR](#) este valabil 5 ani și trebuie reînnoit ulterior.

GRECIA

Certificatul de competență profesională pentru șoferi (CPC) se eliberează de către *Biroul de transport și comunicații* al regiunii sau districtului în care locuiește solicitantul și se obține după absolvirea cursurilor de perfecționare organizate în cadrul unor centre de pregătire autorizate privind cunoștințele de conducere, conceptele moderne în transporturi și dezvoltarea de noi abilități de către șoferii care dețin permis de conducere categoria D1, D1+E, D, D+E sau permis de conducere categoria C1, C1+E, C, C+E respectiv în urma unei pregătiri teoretice fără examen necesare pentru exercitarea profesiei de conducător auto⁸.

În temeiul [Decretului prezidențial nr.74/2008](#)⁹ pentru completarea legislației interne privind transpunerea Directivei 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind calificarea inițială și formarea periodică a conducătorilor auto de anumite vehicule rutiere pentru transportul de mărfuri sau pasageri, conducătorii auto profesioniști trebuie să obțină un certificat care să le ateste aptitudinile profesionale de conducere(CPC), precum și pentru reînnoirea licențelor.

Documentele necesare pentru eliberare certificat CPC sunt următoarele:

1. *cerere tip;*
2. *declarație pe proprie răspundere conform Legii nr.1599/1986.*
3. *cazier judiciar, care se examinează din oficiu.*

În cazul în care documentele justificative de mai sus sunt depuse de o altă persoană, aceasta trebuie, de asemenea, să prezinte:

1. verificarea oficială a semnăturii cererii, de către poliție sau orice autoritate publică ;
2. dovada autorizării sale din partea unei autorități publice, municipale sau locale.

Scopul obținerii atestatului CPC pentru șoferii profesioniști de autobuz sau camioane și obiectivul principal al centrelor de formare este de a crește siguranța rutieră, de a încuraja actualizarea și îmbunătățirea continuă a cunoștințelor și abilităților șoferilor, recunoașterea și certificarea capacității profesionale de conducere, modernizarea și garantarea profesiei de șofer de autobuz sau de camion.

⁸<https://ofae.gr/en/sxoles/sxoles-pistopoiitikoy-epaggelmatikis-ikanotitas-pei/>

⁹ Publicat în Monitorul Oficial nr.112/18.06.2008

Pentru transportul de pasageri și transportul de marfă, toți șoferii profesioniști trebuie să obțină un certificat CPC, după ce participă la programe periodice de formare.

Documentele necesare pentru înscrierea la centrele de pregătire sunt:

- copie carte de identitate sau pașaport;
- copie permis de conducere valabil categoria D1 sau D sau D1E sau DE/C1 sau C1E sau CE;
- o cerere în care se menționează domiciliul permanent și categoria certificatului de formare profesională care urmează să fie reînnoit (autobuz/camion); și
- copie a certificatului valabil deținut (dacă există).

Taxele de perfecționare pentru atestare profesională de tip CPC sunt:

- pentru șoferii pentru marfă sau pasageri: 80 euro;
- pentru șoferi pentru marfă și pasageri: 100 euro.

Durata minimă a fiecărui program de formare este de 35 de ore. *CertIFICATELE DE competență profesională (CPC)* sunt valabile 5 ani și se reînnoiesc în conformitate cu aceeași procedură.

Transportul de mărfuri periculoase ADR¹⁰ este guvernat de un cadru legislativ cu cerințe tehnice și obligații specifice pentru toate părțile implicate în implementarea acestuia (autorități competente: Direcția de Poliție Rutieră, Direcția Transporturi, persoane fizice: proprietari ai societăților de transport și conducători de vehicule). Mărfuri periculoase sunt considerate materialele ori substanțele care pot provoca efecte adverse în caz de accident în timpul transportului lor.

O condiție necesară pentru șoferii autorizați este ca aceștia să dețină certificatul de competență profesională pentru șoferi de vehicule de transport de marfă periculoase prevăzut în anexa la Acordul european privind transportul rutier internațional de mărfuri periculoase (ADR), care a fost ratificat prin [Legea nr.1741/1987](https://www.legislatie.ro/Document/ViewDocument.aspx?IDDocument=17411987).

Agențiile regionale de transport acordă acest certificat șoferilor de vehicule care:

- au urmat un curs de formare profesională privind transportul mărfurilor periculoase și
- au promovat cu succes examenele organizate de prefecturi.

Există 8 categorii de certificate ADR: C1, C2, C3, C4, C5, C6, C7, C8. Fiecare categorie de certificat permite deținătorului său să transporte anumite clase ADR (de materiale) folosind vehicule specifice.

Documentele necesare pentru înscrierea la programul de formare ADR sunt următoarele:

¹⁰ <https://xaralampidis.com/en/adr/>

- 2 fotografii color pentru eliberarea de certificate noi;
- o copie a ambelor părți ale cărții de identitate eliberată de poliție;
- o copie a permisului de conducere;
- 2 declarații pe proprie răspundere, conform Legii nr.1599/1986 pentru autenticitatea semnăturii, prin care se consemnează că: „ numele pe certificatul ADR primit să fie scris cu caractere grecești sau latine”. (Selectarea caracterelor latine necesită prezentarea unui nou tip de permis de conducere sau a unei fotocopii certificate a unui pașaport).
- un duplicat de chitanță eliberat de agenția fiscală în sumă de 14,67 euro (cod nr. 2961) depus în Contul KAE 3439 din care să rezulte că motivul depunerii este participarea la examenele de atestare ADR;
- o chitanță de plată a [taxei electronice](#) eliberată de Secretariatul General pentru Sisteme Informaționale pentru următoarele entități: Ministerul Infrastructurii și transporturilor/Școala de șoferi /Centrul pentru Formarea Teoretică a Șoferilor ;
- dovada privind capacitatea profesională de conducere pentru ADR.

Pentru reînnoire este necesară doar o copie a unui certificat ADR expirat. În cazul reexaminării sau neprezentării la examen, se va achita o nouă taxă¹¹ care va fi suportată de candidat.

LETONIA

În Letonia, *certificatul de competență profesională* pentru transportul rutier de mărfuri și de pasageri (CPC) atestă că titularul certificatului a promovat cu succes examenul necesar în conformitate cu *Regulamentul (CE) nr.1071/2009* al Parlamentului European și al Consiliului din 21 octombrie 2009. Astfel, prin [HG nr.194/2020](#) - „Proceduri pentru eliberarea, suspendarea temporară sau anularea permiselor speciale (licențe) și a cardurilor pentru efectuarea transportului rutier și pentru eliberarea certificatelor de competență profesională pentru transport” este reglementat acest domeniu.

Pentru a primi atestatul, solicitantul trebuie să depună o cerere la [Autoritatea pentru transporturi rutiere](#), indicând:

- numele, prenumele;
- locul nașterii;
- dovda cărții de identitate;
- data nașterii;
- adresa locului de reședință declarat;
- adresa de e-mail;
- tipul certificatului solicitat.

¹¹ https://ofae.gr/media/documents/2021/07/19/Skholes_OPhAE_-_times_emwT8VX.pdf

Autoritatea pentru transport rutier, în conformitate cu prevederile art.8 și anexelor I, II și III la Regulamentul UE nr.1071/2009, eliberează certificatul persoanei care a promovat cu succes examenul care atestă competența profesională.

În privința transportului rutier de mărfuri periculoase, există [Legea privind circulația mărfurilor periculoase](#) din 2010, cu modificările ulterioare și [HG nr.514/2010](#) „Proceduri pentru obținerea permisului de conducere pentru vehiculele destinate transportului de mărfuri periculoase și procedurile pentru eliberarea, schimbarea și reînnoirea permisului de conducere”.

Permisul de conducere se eliberează, se schimbă și se reînnoiește de către Direcția pentru Siguranța Circulației Rutiere. El este valabil 5 ani. Licența se eliberează în aceeași zi în care se promovează examenele de calificare necesare.

Orice persoană care locuiește permanent sau are dreptul de a locui în Republica Letonia poate obține un permis ADR dacă are cel puțin un permis de conducere categoria B și nu are contraindicații medicale pentru conducerea unui vehicul.

Pentru a obține o *licență ADR* trebuie urmat un curs de formare profesională și promovat un examen corespunzător.

Documentele necesare pentru eliberare atestat ADR:

1. *act de identitate personal - pașaport, carte de identitate, permis de conducere;*
2. *certificat medical* - persoana în cauză poate verifica valabilitatea acestuia în sistemul electronic [e-CSDD](#). Examinarea medicală poate fi efectuată de către un medic de familie sau de către comisii medicale constituite în instituțiile de profil.

LITUANIA

În Lituania există diferite proceduri pentru obținerea *certificatelor de competență profesională ale șoferilor – CPC* (transport mărfuri sau pasageri) și *ADR* (transport rutier de mărfuri periculoase).

Conform Directivei 2003/59/CE a Parlamentului European și a Consiliului, șoferii care transportă pasageri și/sau mărfuri (denumiți în continuare „șoferi CPC”) sunt obligați să obțină calificări profesionale inițiale și să le îmbunătățească periodic în conformitate cu procedurile stabilite la nivel național. Prevederile directivei se aplică șoferilor (inclusiv șoferilor, cetățenilor din afara Uniunii Europene care lucrează pentru transportatorii din Republica Lituania) ce transportă pasageri sau mărfuri (autoturisme C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE și combinațiile acestora și respectiv cu remorci).

[Legea privind siguranța circulației rutiere](#) din 2000, cu modificările ulterioare stabilește vârsta minimă și condițiile în care se poate dobândi dreptul de a conduce autovehicule de pasageri sau marfă (durata cursurilor de formare depinde de vârsta

conducătorului auto, de la momentul în care acesta are dreptul de a conduce anumite categorii de vehicule).

Procedura este aprobată prin [ordin](#) al ministrului transporturilor și comunicațiilor care stabilește condițiile generale privind acordarea calificărilor profesionale inițiale pentru conducătorii auto și pregătirea profesională periodică.

Vârsta șoferului și durata pregătirii acestuia pentru a conduce o anumită categorie de vehicule de pasageri:

- 18 ani și peste - pentru C, CE, C1, C1E - 280 ore (teorie) și 20 ore (conducere practică) ;
- 21 de ani și mai mult – pentru D, DE, D1, D1E - 140 ore (teorie) și 10 ore (conducere practică).

De asemenea, vârsta șoferului și durata pregătirii pentru a conduce vehicule din categoria relevantă pentru transportul mărfurilor sunt următoarele:

- 18 ani și peste - C1, C1E 140 ore (teorie) și 10 ore (conducere practică) respectiv pentru C, CE - 280 ore (teorie) și 20 ore (conducere practică) ;
- 21 de ani și mai mult - C, CE - 140 ore (teorie) și 10 ore (conducere practică).

Șoferii nu sunt obligați să obțină o *calificare profesională inițială* dacă transportă pasageri sau mărfuri în scopuri necomerciale. Este important de menționat că șoferii trebuie să urmeze un curs de formare-perfecționare profesională de 35 de ore (teoretică) periodic, cel puțin o dată la 5 ani.

Compania de stat „[Regitra](#)” emite certificatele care atestă calificarea profesională inițială sau formarea profesională periodică a șoferilor.

La eliberarea/schimbarea permisului de conducere, codul Comunității Europene (95) și datele până la care sunt valabile calificările profesionale vor fi trecute pentru categoriile de vehicule pentru care conducătorul auto are dreptul de a conduce și a obținut un permis care atestă calificarea profesională inițială ori perfecționarea periodică.

De asemenea, instituțiile de învățământ care sunt autorizate de Ministerul Educației și Științei din Republica Lituania organizează cursuri de calificare profesională inițială a șoferilor și perfecționare periodică a acestora și eliberează [certificate profesionale](#).

Conducătorul unui vehicul rutier care transportă mărfuri periculoase (denumit în continuare „șofer ADR”) poate fi o persoană care:

- a finalizat cu succes un curs de formare adecvat;
- a promovat un examen și a obținut permisul de conducere ADR în conformitate cu procedura stabilită.

Procedura de examinare și eliberare a permisului de conducere ADR este stabilită în [Descrierea procedurilor de instruire și examinare pentru conducătorii de vehicule rutiere care transportă mărfuri periculoase](#).

O persoană poate depune o cerere de examinare pentru transportul de mărfuri periculoase și/sau pentru eliberarea/reînnoirea permisului de conducere ADR:

- direct la Administrația lituaniană pentru siguranța transporturilor ([LTSA](#));
- prin procură dată unei alte persoane;
- electronic (este necesară o semnătură electronică securizată și/sau identificare prin alte moduri prescrise);
- se înregistrează online (cu identificare obligatorie).

O persoană care dorește să susțină un examen auto, trebuie să prezinte:

- *cerere tip;*
- *un document de identitate;*
- *o fotografie care îndeplinește cerințele pentru actele de identitate (se poate folosi pe un permis de conducere ADR aceeași fotografie ca pentru un permis de conducere normal).*
- *documente care confirmă modificarea datelor personale (certificat de căsătorie, certificat de schimbare a numelui, prenumelui, etc).*

Cererea tip și documentele aferente trebuie depuse cu cel puțin o zi înainte de examen. Examenul are loc conform programului aprobat. De asemenea, trebuie achitată o taxă pentru examen / curs de pregătire de bază – în valoare de 8,6 euro și pentru eliberarea unui certificat profesional de 11 euro.

Persoana poate ridica permisul de conducere ADR de la Administrația lituaniană pentru siguranța transporturilor (LTSA) sau poate opta să îl primească prin poștă la adresa de reședință.

PORTUGALIA

Conform [art.2](#) din [Decretul-lege nr.138/2012](#), permisele de conducere, cu excepția celor pentru conducerea vehiculelor aparținând forțelor militare, sunt eliberate, suspendate și anulate de către [Institutul pentru Mobilitate și Transport \(IMT-IP\)](#)¹².

¹² <https://www.imt-ip.pt/sites/IMTT/Portugues/Legislacao/Nacional/EnsinoConducao/RegimeJuridico/Paginas/RegimeJuridico.aspx>

Permisul auto dă dreptul titularului de a conduce una sau mai multe categorii de vehicule astfel cum este prevăzut în:

- *Codul Rutier*, aprobat prin [Legea nr.72/2013](#), și anume în sfera de aplicare a [Titlului V](#) al acestuia (Calificarea de a conduce);
- Regulamentul privind calificarea pentru a conduce, aprobat prin Decretul-lege nr.138/2012, și anume privind categoriile de permis de conducere (art.3), cerințele pentru obținerea titlurilor de conducere (art.18), și actualizarea periodică [cu privire la [Grupa I \(AM, A1, A2, A, B1, B, BE, Moped și vehicule agricole\)](#) și [Grupa II \(C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE, B, BE în vehicule specifice\)](#)] și
- [Decretul-lege nr.41-A/2010](#), cu modificările ulterioare privind certificatele de competență profesională pentru conducătorii auto în domeniul transportului de mărfuri periculoase (ADR).

Din cauza nevoii de prevenire a riscurilor specifice asociate conducerii vehiculelor care transportă mărfuri periculoase a fost introdusă obligativitatea asigurării unei instruiți adecvate pentru conducătorii de vehicule care transportă aceste materiale. Un certificat de pregătire, eliberat și reînnoit de IMT, cu o valabilitate maximă de 5 ani, poate fi deținut de profesioniștii care promovează un examen după urmarea unei pregătiri specifice prin care demonstrează îndeplinirea unor condiții fizice și psihice. Cursul de formare trebuie să fie aprobat de IMT și predat de un [organism de formare](#) certificat de IMT.

- [Decretul-Lege nr.137/2017](#) care introduce în legislația portugheză [Directiva 2015/719/UE](#), care actualizează dimensiunile și greutatea vehiculelor care pot circula pe drumurile din statele membre ale Uniunii Europene.

SLOVACIA

[Legea nr.280/2006 Coll.](#) privind calificările de bază și formarea continuă a anumitor categorii de șoferi, cu modificările ulterioare, definește drepturile și obligațiile conducătorilor auto în ceea ce privește atestarea profesională și pune în aplicare prevederile Directivei 2003/59/CE.

În temeiul Legii nr.280/2006 Coll., cursurile de calificare pentru obținerea permiselor de conducere sunt clasificate în cursuri de transport persoane și cursuri de transport marfă.

Obligația de a urma calificările de bază și pregătirea periodică se aplică:

- conducătorilor de vehicule de transport marfă pentru care este necesar permis de conducere pentru categoriile C, C1, C + E, C1 + E;
- conducătorilor de vehicule de transport persoane pentru care este necesar permisul de conducere pentru categoriile D, D1, D + E, D1 + E.

Conform legislației menționate, cursurile de calificare de bază sau de formare a șoferilor sunt oferite de centrele de formare autorizate care au obținut „înregistrarea pentru centru de formare” de la [Oficiul regional de transport rutier și drumuri](#).

Calificările de bază, precum și formarea continuă contribuie la creșterea siguranței rutiere și la îmbunătățirea performanței activităților pe care un șofer profesionist le desfășoară pe baza cunoștințelor și aptitudinilor practice dobândite, care sunt necesare pentru exercitarea profesiei sale.

După parcurgerea cursului obișnuit de calificare de bază, șoferul este obligat să susțină examenul final. Examenele se desfășoară după încheierea cursului la data și locul stabilite de Oficiul regional respectiv și în prezența unei comisii de examinare. Examenul propriu-zis constă într-o probă scrisă, care constă din 80 de întrebări împărțite în 4 grupe pe domenii tematice, unde fiecare grupă este formată din 20 de întrebări.

Finalizarea cu succes a examenului este necesară pentru eliberarea:

- Certificatului de calificare de bază,
- Cardului de calificare șofer.

Cursurile de calificare de bază sunt împărțite în:

- curs normal de calificare de bază a șoferului cu durată de 280 de ore;
- curs accelerat de calificare de bază a șoferului cu durată de 140 de ore;
- curs diferit de calificare de bază a șoferului cu durată de 70 de ore;
- curs de bază accelerat pentru șofer cu durată de 35 de ore.

SLOVENIA

În Republica Slovenia, problematica legată de obținerea *atestatelor de calificare profesională de tip CPC și ADR* este prevăzută în:

- [Legea privind conducătorii auto](#)¹³ (ZVoz-1);
- [Legea transportului rutier](#)¹⁴ (ZPCP);
- [Legea privind transportul mărfurilor periculoase](#)¹⁵ (ZPNB)

De asemenea, există reglementări de punere în aplicare a legislației sus-menționate respectiv:

- *Reguli privind calificarea inițială a conducătorilor de autovehicule pentru transportul rutier*¹⁶;

¹³ Publicată în Monitorul Oficial nr.85/2016

¹⁴ Publicată în Monitorul Oficial nr.131/2006

¹⁵ Publicată în Monitorul Oficial nr.79/1999

¹⁶ Publicate în Monitorul Oficial nr.103/2010

- Reguli privind licențele pentru prestarea serviciilor de transport rutier¹⁷;
- Norme privind procedurile uniforme de verificare a transportului rutier de mărfuri periculoase¹⁸.

Tot în acest sens, Slovenia respectă prevederile **Acordului privind transporturile de mărfuri** respectiv:

- Decizia privind publicarea modificărilor la anexele A și B la Acordul european privind transportul rutier internațional de mărfuri periculoase (ADR)¹⁹ și

- Directiva (UE) 2016/2309 a Comisiei din 16 decembrie 2016 de adaptare pentru a patra oară a anexelor la Directiva 2008/68/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind transportul terestru de mărfuri periculoase la progresul științific și tehnic.

Referitor la **obținerea certificatului de tip CPC**:

- cu excepția cazului în care se prevede altfel prin Legea privind conducătorii auto, un permis de conducere pentru autovehicule din categoriile C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 și D1E va fi eliberat cu o valabilitate de 5 ani. După împlinirea vârstei de 65 de ani, permisul de conducere se eliberează pentru o perioadă de 3 ani (**art.59 alin.5 din Legea privind conducătorii auto (ZVoz-1)**).

Valabilitatea permiselor de conducere pentru categoriile C, CE, C1, C1E, D, DE, D1 și D1E se reînnoiește după expirare, cu condiția ca deținătorul unui permis de conducere să prezinte un certificat medical care să ateste capacitatea fizică și psihică de a conduce autovehicule din anumite categorii (**art.59 alin.7 din ZVoz-1**).

Conform **art.39** din aceeași lege, candidații trebuie să urmeze cursurile de formare pentru conducere respectiv:

(1) Programul de pregătire pentru candidații la conducere va conține pregătire teoretică și pregătire practică;

(2) Pregătirea teoretică constă dintr-o parte generală și o parte specială;

(3) Pregătirea de teorie generală va cuprinde cel puțin 16 ore de predare din următoarele capitole:

1. reguli și reglementări generale de circulație rutieră (principii de circulație rutieră, condiții de conducere a autovehiculelor, reguli referitoare la documentele necesare pentru utilizarea vehiculelor, condiții de utilizare a autovehiculelor în traficul rutier, măsuri de siguranță rutieră, legislația circulației rutiere; terminologie);

2. reguli de comportament între participanții la traficul rutier, factorii de risc privind trăsăturile tipice ale conducătorilor rutieri mai expuși, vulnerabili, impactul calităților și trăsăturilor tipice ale indivizilor asupra comportamentului lor în traficul

¹⁷ Publicate în Monitorul Oficial nr.67/2007

¹⁸ Publicate în Monitorul Oficial nr.108/2005

¹⁹ Publicată în Monitorul Oficial nr.9/2017

rutier și trăsături tipice de caracter ale șoferilor tineri și începători, starea psiho-fizică a acestora și accidente rutiere);

3. indicatoare și echipamente de circulație, inclusiv indicatoare rutiere, comenzi și ordine date de poliție și alți ofițeri autorizați care reglementează și controlează circulația rutieră;

4. conducere pe drumuri publice (controlul vehiculului în timpul mersului pe șosea, viteza de deplasare, distanța necesară între vehicule, conducerea în diferite condiții de conducere);

5. reguli de circulație rutieră (reguli pentru conducerea în siguranță, apropierea de o intersecție, alinierea și efectuarea virajelor, prioritate la intersecții, semne de comunicare între șoferi);

6. condiții speciale în circulația rutieră (lucrări rutiere, convoi organizat de vehicule, vehicule de urgență și de escortă, vehicule care utilizează lumini speciale galbene, transport excepțional);

7. utilizarea unui vehicul în raport cu mediul.

(4) Partea generală a pregătirii teoretice se efectuează înainte de partea suplimentară. Partea generală este considerată valabilă dacă persoana în cauză deține un permis de conducere valabil sau dacă a absolvit partea generală a pregătirii teoretice într-o școală de șoferi.

(5) Conducătorii auto care au absolvit cursurile respectiv partea generală de pregătire teoretică vor urma partea suplimentară de pregătire dacă urmează cursuri pentru obținerea licenței pentru:

- categoria AM cu durata de minim 4 ore de predare;
- categoriile A1, A2 și A cu durata a cel puțin 8 ore de predare;
- categoriile B1 și B cu durata a cel puțin 8 ore de predare;
- categoria BE cu durata a minim 4 ore de predare;
- categoriile C1 și C cu durata de cel puțin 8 ore de predare;
- categoriile D1 și D cu durata a cel puțin 8 ore de predare;
- categoriile C1E, CE, D1E și DE cu durata a cel puțin 4 ore de predare;
- categoria F cu durata de cel puțin 14 ore de predare;
- categoria G cu durata a cel puțin 4 ore de predare.

(6) Partea suplimentară de pregătire teoretică indicată la fiecare alineat precedent se consideră valabilă dacă persoana în cauză deține permis de conducere valabil sau dacă a absolvit partea suplimentară de pregătire teoretică într-o școală de șoferi pentru categoria indicată.

(7) Partea suplimentară a pregătirii teoretice va include caracteristici specifice oricărei categorii sau grupe de categorii, precum: conducerea unui autovehicul pe diferite suprafețe de drum (asfalt, beton, carosabil asfaltat, pietriș) și în diferite condiții meteorologice, sarcini și responsabilitățile unui șofer, remorcarea unei remorci sau a unui vehicul avariat, gestionarea unei avarii, transportul de mărfuri, transportul de pasageri, inclusiv intrarea și ieșirea din vehicule, echipamentul de protecție și vizibilitatea șoferului,

echipamentul vehiculului și utilizarea acestuia, aspecte mecanice legate de siguranța circulației rutiere, cunoașterea vehiculelor și întreținerea acestora, reglementări privind documentele de transport și alte specificități importante pentru un trafic rutier fluid, calm și sigur. Categoriile F și G includ conducerea în siguranță pentru un vehicul și atașamentele auto ale acestuia.

(8) Candidații la examenele de conducere auto trebuie să frecventeze cel puțin 12 ore de predare din partea de pregătire teoretică susținute într-o școală de șoferi și toate orele de predare ale părții suplimentare de pregătire teoretică.

(9) Partea practică a pregătirii auto se desfășoară pe durata a cel puțin 20 de ore de predare și va cuprinde:

1. cunoașterea vehiculului și învățarea elementelor de bază ale conducerii;
2. circulația pe drumuri cu trafic redus în interiorul și în afara unei zone rezidențiale;
3. conducerea în trafic intens în interiorul și exteriorul unei zone rezidențiale pe timp de zi și noapte;
4. învățarea tehnicilor de bază de conducere eficientă din punct de vedere al consumului de combustibil și ecologic.

(10) Partea practică de pregătire pentru candidații la conducere auto din categoriile AM, BE, C1E, CE, D1E, DE și F se desfășoară pe durata a cel puțin 16 ore (de predare). Candidații care dețin deja un permis de conducere pentru categoriile A1 sau A2 și, în conformitate cu alineatele 2 și/sau 3 ale art.60 din prezenta lege, urmează o pregătire pentru obținerea permisului de conducere pentru categoria A2 sau A; candidații care dețin un permis de conducere pentru categoria B1 care urmează cursuri de pregătire pentru un permis de conducere pentru categoria B, iar candidații care urmează cursuri de pregătire pentru un ansamblu de vehicule cu o masă maximă de peste 3.500 kg, dar care nu depășește 4.250 kg, cu condiția ca vehiculul tractor să aibă atașată o altă remorcă decât o remorcă ușoară, trebuie să urmeze cel puțin 9 ore de pregătire practică.

(11) Școlile de șoferi desfășoară pregătirea candidaților conform programului și duratei prevăzute de prezenta lege și de reglementările emise în temeiul acesteia.

(12) Cu cel puțin 2 zile înainte de începerea pregătirii, prin intermediul unui site web, școala de șoferi va comunica locul și ora desfășurării pregătirii teoretice pentru candidații respectivi. Înainte de începerea formării aceasta transmite, de asemenea, numerele de înregistrare ale candidaților care urmează partea de pregătire teoretică.

(13) Persoana juridică care nu efectuează programul de formare pentru candidații la conducerea auto în conformitate cu conținutul și durata prescrisă a programului, astfel cum sunt prevăzute de prezenta lege și de reglementările emise în temeiul acesteia, se sancționează cu amendă de 2.000 euro, iar persoana responsabilă cu pregătirea acestora va fi amendată cu 800 euro.

*Regulile privind calificarea inițială a șoferilor de autovehicule pentru transportul rutier prevăd la **art.16** că, la cererea candidatului (pe baza unei cereri scrise depuse de*

candidat și a certificatului privind calificările inițiale dobândite și a certificatului de pregătire) autoritatea administrativă responsabilă cu emiterea permiselor de conducere eliberează un atestat de calificare a conducătorului auto și îl marchează cu codul Uniunii Europene („95”) alături de categoriile de permis corespunzătoare sau îl indică pe permisul de conducere al candidatului.

Ministerul transporturilor ține o evidență a testelor de conducere finalizate și a instruirii continue în formă electronică, cuprinzând:

- un număr de serie;
- numele candidatului;
- data și locul nașterii;
- locul de reședință;
- data examenului de conducere sau a pregătirii - în cazul testului de conducere include și informații despre tipul de vehicul pentru care a fost susținut testul și dacă candidatul a promovat sau nu testul;
- numărul și data eliberării certificatului auto.

Pentru înregistrările electronice trebuie să se asigure arhivarea datelor sub formă de copii de siguranță pe un suport electronic. Evidența probelor teoretice și practice pentru obținerea calificărilor inițiale este considerată material de arhivă și trebuie păstrată permanent. Celelalte documente legate de obținerea calificărilor inițiale se păstrează timp de un an de la data susținerii probei.

Documentația referitoare la formarea continuă a șoferilor trebuie păstrată de centrele autorizate timp de 5 ani de la eliberarea certificatului de absolvire a pregătirii.

Centrele autorizate depun lunar rapoarte la Ministerul transporturilor privind testele pentru obținerea calificărilor de bază și pregătirea continuă efectuată. Rapoartele se depun folosind formularul specificat în anexa la Regulament, cel târziu în data de 15 a lunii aferente lunii precedente, respectiv la adresa de e-mail specificată (*art.17*).

Conform legislației în vigoare respectiv Legea Transportului de Mărfuri Periculoase (ZPNB), **pentru obținerea certificatului ADR** instruirea se efectuează pentru șoferii care efectuează regulat sau ocazional transporturi de mărfuri periculoase. Un candidat care lucrează ca șofer poate aplica pentru formare ADR. Odată cu pregătirea finalizată, șoferii de autovehicule efectuează transporturi de toate tipurile de mărfuri periculoase, cu excepția clasei 1 - substanțe explozive și clasa 7 - materiale radioactive. Pentru aceste două clase este necesară o pregătire suplimentară.

Pregătirea profesională de specialitate pentru transportul mărfurilor periculoase în cisterne trebuie să fie urmată de conducătorii de vehicule care transportă mărfuri periculoase în cisterne fixe sau demontabile, conducătorii autovehiculelor-baterie cu o capacitate totală ce depășește 1.000 litri și conducătorii de vehicule care transportă

mărfuri periculoase în containere cisternă cu o capacitate individuală ce depășește 3.000 litri pe unitate de transport.

După promovarea cu succes a părții teoretice a probei, candidatului i se eliberează „Certificatul de competență profesională pentru conducătorii de autovehicule ce transportă mărfuri periculoase”, care se eliberează sub formă de card și are o valabilitate de 5 ani.

Potrivit **art.36** din *Legea privind transportul mărfurilor periculoase - ZPNB*, conducătorii de vehicule pentru transportul mărfurilor periculoase trebuie să dețină un certificat de competență profesională valabil. Numai persoanele cu vârsta de 21 de ani și peste pot transporta mărfuri periculoase.

De asemenea, **art.37** din ZPNB menționează că:

(1) *Formarea profesională a conducătorilor auto se efectuează în conformitate cu programul și cerințele definite la art.3 din prezenta lege. Competența profesională se demonstrează prin îndeplinirea criteriilor necesare analizate de comisia de examinare pentru evaluarea și verificarea calificărilor profesionale naționale în domeniul transportului de mărfuri periculoase (operatori).*

(2) *Pregătirea profesională a conducătorilor auto se realizează de către organizații desemnate de ministrul responsabil cu transporturile în baza unei licitații. Ministrul acordă o autorizație prin emiterea unei decizii într-o procedură administrativă, cu condiția ca organizația să îndeplinească condițiile licitației prevăzute de regulamentul menționat la art.3 alineatul (1) din prezenta lege. Organizațiile autorizate care desfășoară formarea profesională a șoferilor eliberează candidaților care îndeplinesc toate cerințele prescrise certificate de competență.*

(3) *Organizațiile autorizate menționate la paragraful precedent efectuează pregătirea profesională în conformitate cu prevederile prezentului articol, autorizației eliberate și reglementărilor prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din prezenta lege.*

(4) *Ministrul Transporturilor poate, la propunerea autorității responsabile, să revoce temporar autorizația unei organizații pentru o perioadă de 3 luni, atunci când organizația nu asigură pregătirea profesională în următoarele cazuri:*

- *când pregătirea profesională nu se desfășoară în conformitate cu programul solicitat sau nu se desfășoară în totalitate;*

- *când pregătirea profesională nu este efectuată de persoane care îndeplinesc condițiile cerute;*

- *când formarea profesională nu se desfășoară în conformitate cu autorizația.*

(5) *Ministrul responsabil cu transporturile poate, la propunerea autorității de control, să revoce definitiv autorizația unei organizații atunci când organizația nu reia*

furnizarea de formare profesională în termen de 1 an de la expirarea perioadei de revocare temporară a autorizației.

(6) Testul de competență al șoferului se efectuează în conformitate cu reglementările prevăzute la articolul 3 alineatul (1) din prezenta lege de către comisia de examinare desemnată de ministrul transporturilor. Membrii comisiei de examinare trebuie să îndeplinească condițiile de apartenență stabilite pentru transportul de mărfuri periculoase prin reglementările privind calificările profesionale naționale sau să aibă cel puțin 3 ani vechime în muncă în pregătirea reglementărilor în domeniul transporturilor, al mărfurilor periculoase sau în verificarea condițiilor de acordare a autorizațiilor în baza prezentei legi. Ministrul responsabil cu transporturile stabilește costurile activității comisiei de examinare în decizia de numire a acesteia.

(7) Comisia de examinare prevăzută la alineatul precedent acționează în conformitate cu regulamentul său de procedură. Comisia de examinare își adoptă regulamentul de procedură cu acordul majorității membrilor săi.

SPANIA

Cadrul legal pentru obținerea *certificatelor de competență profesională* este stabilit prin [Decretul regal nr.284/2021](#) care reglementează *calificarea inițială și formarea continuă* pentru conducătorii auto ai anumitor vehicule utilizate pentru transportul rutier.

Potrivit **art. 3** din acest decret: „certificatul de competență profesională atestă că șoferul căruia i se eliberează a promovat cursurile și examenele necesare pentru a obține calificarea inițială pentru conducătorii auto. Acest certificat nu este eliberat pentru o anumită perioadă de timp, deși valabilitatea acestuia este condiționată de îndeplinirea de către titular a cursurilor de formare continuă relevante în termenele stabilite”.

Solicitantul depune la Autoritatea Autonomă corespunzătoare cererea de eliberare a certificatului de competență profesională, precum și permisul de conducere valabil care permite transportul rutier de persoane, mărfuri sau mărfuri periculoase și achită taxele aferente.

SUEDIA

Condițiile pe care trebuie să le îndeplinească un conducător auto care efectuează transporturi rutiere de mărfuri și persoane reglementate de legislația UE în cadrul politicii comune de transport au fost preluate în legislația suedeză. Astfel, dispoziții privind transportul comercial sunt prevăzute în [Legea nr.210/2012](#), cu modificările ulterioare și în [Ordonanța de Guvern nr.237/2012](#) pentru punerea în aplicare a legii menționate.

Conform legislației UE, șoferul trebuie să dețină un certificat de competență profesională, pe lângă permisul de conducere pentru fiecare tip de vehicul, pentru a putea efectua transporturi de marfă sau persoane cu un camion greu sau autobuz.

[Agenția suedeză de transport](#) are responsabilitatea generală pentru transportul comercial pe drumurile naționale. De asemenea, agenția emite licențele necesare pentru efectuarea transporturilor comerciale. Agenția are atribuții privind organizarea testelor teoretice și de conducere necesare pentru [obținerea permisului de conducere](#), precum și a testului teoretic pentru atestatul profesional necesar pentru licența de transport și certificatul de calificare profesională CPC.

În privința *transporturilor de tip ADR*, [Legea nr.263/2006](#) privind transportul mărfurilor periculoase, cu modificările ulterioare și [Ordonanța nr.311/2006](#) privind punerea acesteia în aplicare constituie baza legală privind condițiile pentru transportul mărfurilor periculoase în Suedia.

Agenția pentru contingente civile (MSB) este autoritatea competentă pentru transportul rutier de mărfuri periculoase. Obiectivul său este acela de a preveni și limita numărul și pagubele cauzate de accidente care implică transportul de mărfuri periculoase pe uscat. Legislația specifică privind transportul rutier și feroviar este prevăzută în deciziile MSB privind transportul rutier de mărfuri periculoase (ADR).

Reglementările acesteia privind ADR prevăd toate condițiile de transport, de la prevederi privind responsabilitatea, clasificarea și ambalarea mărfurilor, până la prevederile privind etichetarea, instruirea și verificarea echipamentelor utilizate pentru transport.

Șoferii profesioniști care transportă mărfuri periculoase trebuie să dețină un certificat ADR valabil. [Certificatul ADR](#) atestă faptul că șoferul a absolvit [cursul de pregătire](#) și a promovat cursul de formare cu succes. În Suedia, MSB este responsabilă pentru examinarea șoferilor și pentru eliberarea certificatelor ADR. MSB nu organizează instruirea șoferilor, această activitate fiind realizată extern de către centre/școli auto de formare autorizate.

UNGARIA

În Ungaria, *certificatele de calificare pentru șoferii profesioniști (tip CPC)* și pentru ADR sunt eliberate de [Ministerul Inovației și Tehnologiei](#).

Cadrul legal pentru obținerea acestor certificate de competență profesională pentru șoferi este prevăzut de:

- [HG nr. 261/2011](#) privind activitățile de transport rutier efectuate cu titlu oneros, transport pe cont propriu, transport persoane cu autocar, transport persoane pe cont propriu;

- [HG nr.382/2016](#) (XII.2.) privind desemnarea organismelor care îndeplinesc atribuții oficiale aferente sarcinilor de administrare a transporturilor;

- Decretul Guvernului nr. 387/2021. (VI. 30) privind promulgarea anexelor „A” și „B” la Acordul privind transportul internațional rutier de mărfuri periculoase (ADR) și anumite aspecte ale aplicării sale interne;

- [Decretul nr.24/2005](#) (XII.7)GKM al Ministerului Economiei și Transporturilor privind regulile detaliate ale procedurilor de pregătire și examinare a șoferilor și specialiștilor în transportul rutier;

- [Decretul nr.39/2021](#) (VII. 30) ITM privind aplicarea internă a anexelor „A” și „B” la Acordul privind transportul rutier internațional de mărfuri periculoase (ADR).

Conform HG nr.261/2011 conducătorii auto care dețin permis de conducere pentru oricare dintre următoarele categorii: C1, C1+E, C, C+E sau D1, D1+E, D, D+E trebuie să obțină un atestat de calificare pentru conducător auto.

Obligația de a obține un atestat de calificare nu se aplică pentru:

- vehicule cu viteza maxima autorizată care nu depășește 45 km/h;
- vehicule utilizate sau aflate sub controlul forțelor armate, apărării civile, pompierilor și forțelor responsabile cu menținerea ordinii publice;
- vehicule supuse testelor rutiere în scop de dezvoltare tehnică, reparații sau întreținere, sau vehicule noi sau reconstruite care nu au fost încă puse în funcțiune;
- vehicule utilizate în situații de urgență sau destinate misiunilor de salvare;
- vehicule utilizate în cursul orelor de conducere pentru orice persoană care dorește să obțină un permis de conducere sau un certificat care atestă calificarea inițială sau pentru pregătirea periodică;
- vehicule utilizate pentru transportul necomercial de pasageri sau mărfuri, pentru uz personal;
- vehicule care transportă materiale sau echipamente pentru a fi utilizate de către conducătorul auto în timpul activității sale, sub condiția în care conducerea vehiculului să nu fie activitatea principală a acestuia;
- vehicule pentru care este necesar un permis de conducere de categoria D sau D1 și care sunt conduse fără pasageri de către personalul de întreținere către sau de la un centru de întreținere, situat în vecinătatea celei mai apropiate baze de întreținere care este utilizată de operatorul de transport, sub condiția în care conducerea vehiculului să nu fie activitatea principală a conducătorului auto.

Șoferii trebuie să urmeze un stagiul de *formare periodică* pentru a-și actualiza cunoștințele auto la fiecare 5 ani.

La depunerea unei cereri pentru obținerea atestatului profesional sunt necesare următoarele **documente**:

- *cartea de identitate;*
- *dovada unui domiciliu (act de proprietate, contract de închiriere);*
- *permis de conducere valabil;*
- *carnet de calificare (dacă solicitantul are),*
- *foto făcută cu cel mult 3 luni anterio datei depunerii.*

Pentru *certificatul ADR*, șoferii trebuie să susțină examenul ADR și să promoveze un test special de aptitudini pentru șoferi ([PÁV II](#)).

Condițiile preliminare examinării ADR sunt:

- vârsta de 20 de ani,
- permis de conducere obținut cu cel puțin 2 ani înainte (categoria B sau C în funcție de clasele examenului: cisterne sau alte vehicule decât cisterne)
- dovada absolvirii unui curs de formare ADR.

Certificatul de pregătire a șoferilor ADR este valabil 5 ani, iar la fel ca și în cazul CPC, șoferii trebuie să urmeze cursuri periodice pentru a-și actualiza cunoștințele la fiecare 5 ani.

ȚĂRILE DE JOS

Șoferii profesioniștii care conduc autovehicule în Țările de Jos trebuie să aibă inserat un Cod 95 ca indicativ pe [permisul de conducere](#). Codul este necesar pentru fiecare categorie de vehicule. Acest cod este obligatoriu pentru conducerea profesionistă a unui vehicul pentru care este necesar un permis de conducere C1(E), C(E), D1(E) sau D(E). Codul este valabil 5 ani și poate fi prelungit în urma unei instruirii suplimentare.

Transportul de mărfuri periculoase este reglementat în *Legea privind transportul mărfurilor periculoase* ([WVGS](#)) din 1995, cu modificările ulterioare, în *Decretul privind transportul mărfurilor periculoase* ([Bvgs](#)) din 1996, cu modificările ulterioare și în *Regulamentele privind mărfurile periculoase* ([VLG](#)). La baza acestor acte normative se află [Acordul privind transportul rutier internațional de mărfuri periculoase](#) - ADR.

Conform *art.8.2.1* din Acordul internațional privind ADR, fiecare șofer care transportă mărfuri periculoase trebuie să dețină un certificat ADR de competență pentru transportul de mărfuri generale (formarea de bază).

Este necesar un curs suplimentar de specializare pentru:

- transportul cisternelor de clasa 1 (substanțe și articole explozive) și clasa 7 (substanțe radioactive);
- transportul cu cisterne fixe sau demontabile cu un volum mai mare de un metru cub;
- vehicule cu baterie cu un volum combinat mai mare de un metru cub;
- transportul în containere-cisternă, cisterne portabile sau CGEM (container cu mai multe elemente) cu un volum individual mai mare de 3 metri cubi.

De la obținerea certificatului de competență profesională sunt excluși conducătorii auto care transportă mărfuri periculoase conform reglementărilor de scutire ADR, care sunt cuprinse în art.1.1.3 din Acordul ADR. Aceste reglementări de scutire se aplică, de exemplu, transportului de cantități limitate de substanțe periculoase per vehicul, pachete mici și cantități de lucru.

Certificatul este valabil 5 ani. Pentru a prelungi valabilitatea certificatului profesional, șoferul trebuie să susțină un [test](#) cu un an înainte de expirarea perioadei de valabilitate.

Odată cu cererea pentru reînnoirea certificatului, solicitantul trebuie să completeze un formular tip, să atașeze o fotografie recentă a cărții de identitate /pașaportului cu numele și data nașterii pe spate. Dacă un candidat nu este înregistrat într-o municipalitate olandeză, trebuie trimisă și o copie a unei act valid de identitate; în caz contrar, identificarea digitală (DigiD) este suficientă.

Biroul Central pentru licențe ([CBR](#)) este responsabil pentru eliberarea certificatelor auto profesionale iar autoritatea de supraveghere în domeniul auto este [Inspectoratul pentru Mediu și Transporturi](#) (ILT)²⁰.

²⁰ [Dangerous goods | Inspectie Leefomgeving en Transport \(ILT\) \(ilent.nl\)](#)

BIBLIOGRAFIE

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/RO/TXT/HTML/?uri=CELEX:32003L0059&from=EN>

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32018L0645>

https://www.arr.ro/ctg_6_reglementari-ue_pg_0.htm

[Country information \(Competent Authorities, Notifications\) | UNECE](#)

<https://www.iru.org/sites/default/files/2016-02/en-cpc-survey-cieca.pdf>

https://www.arr.ro/Files/uploads/219-Regulamentul_698_2020.pdf

https://www.arr.ro/instructiuni-eliberare-documente_doc_741_atestare-si-certificare_pg_0.htm

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=10007643> – Austria

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20000098>

<https://www.ris.bka.gv.at/GeltendeFassung.wxe?Abfrage=Bundesnormen&Gesetzesnummer=20005794>

http://94.23.228.57/ITLB_WEB/Documents/ADR/Vademecum%20ChauffeursADR%202021-2%20-%20FR.pdf - Belgia

http://www.mcw.gov.cy/mcw/RTD/rtd.nsf/rtd68_en/rtd68_en?OpenDocument - Cipru

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/513042021003/consolide> - Estonia

<https://www.riigiteataja.ee/en/eli/530062021007/consolide>

<https://www.legifrance.gouv.fr/loda/id/JORFTEXT000000516997/> - Franța

<https://www.legifrance.gouv.fr/codes/id/LEGITEXT000023086525/>

<https://www.ecologie.gouv.fr/direction-generale-prevention-des-risques-dgpr>

<https://www.gesetze-im-internet.de/gefahrgutg/GGBefG.pdf> - Germania

<https://www.gesetze-im-internet.de/ggvseb/GGVSEB.pdf>

https://www.gesetze-im-internet.de/bkrfgg_2020/

https://www.gesetze-im-internet.de/bkrfgv_2020/

https://www.bgbl.de/xaver/bgbl/start.xav?startbk=Bundesanzeiger_BGBl&jumpTo=bgbl219014_Anlageband.pdf#_bgbl_%2F%2F%5B%40attr_id%3D%27bgbl21901;_Anlageband.pdf

<https://www.dihk.de/resource/blob/10248/7d9ea3783d8d15ca0d037ec18318f682/gefahrgutfahrer-must-Ersatzung-data.pdf>

<https://www.csdd.lv/en/about-the-company/general-information-and-history> -
Letonia
<https://likumi.lv/ta/en/en/id/45467>
<https://ltsa.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/keliu-transportas-5/pavojinguju-kroviniu-vezimas/adr-vairuotojai> - Lituania
<https://www.imt-ip.pt/sites/IMTT/Portugues/Legislacao/Nacional/EnsinoConducao/RegimeJuridico/Paginas/RegimeJuridico.aspx> - Portugalia
<https://www.boe.es/boe/dias/2021/04/24/pdfs/BOE-A-2021-6624.pdf> - Spania
<https://business.gov.nl/regulation/adr-certificate-professional-competence-drivers/> - Țările de Jos